

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 26

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 14 oktober 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Lokaal cultuurbeleid - Besteding middelen Gemeentefonds

Op woensdag 12 oktober bereikte ons het nieuws dat kunstenaars en culturele verenigingen de komende 3 jaar niet op projectsubsidies van de stad Antwerpen kunnen rekenen.

Sinds de opheffing van het Decreet Lokaal Cultuurbeleid werden de middelen uit dat decreet ingekanteld in het Gemeentefonds. Deze middelen zijn sindsdien ook niet meer geormerkt, wat wil zeggen dat het gemeentebestuur autonoom mag beslissen wat het met die middelen doet.

Antwerpen slokt het grootste deel van de middelen uit het Gemeentefonds op, een kleine 870 miljoen aan dotaties of 26% van het volledige Gemeentefonds. Dat zou men nog kunnen legitimeren met het argument dat Antwerpen ook het meeste inwoners telt in Vlaanderen.

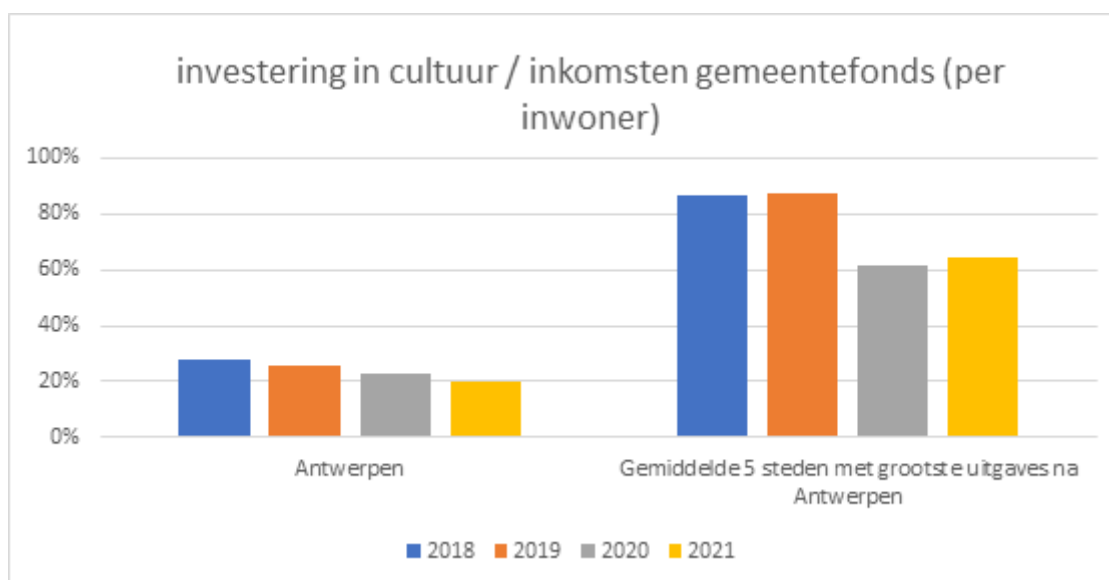
Alleen is het opvallend dat sinds 2018, toen de lokale cultuurmiddelen dus in het Gemeentefonds werden overgeheveld samen met een deel van de provinciale middelen voor cultuur, Antwerpen steeds minder van die middelen aanwendt om in cultuur te investeren.

Het aantal euro's dat het Antwerpse stadsbestuur per inwoner in cultuur investeert ten opzichte van de middelen die het krijgt uit het Gemeentefonds, daalt jaar na jaar. In 2018 bedroeg die verhouding nog 28%, in 2021 gaat het over slechts 20%. In de andere steden die na Antwerpen de hoogste uitgaven hebben (Gent, Brugge, Leuven, Mechelen en Kortrijk) ligt dat percentage veel hoger, omdat ze gemiddeld veel minder ontvangen uit het Gemeentefonds, maar wél in cultuur investeren. Antwerpen investeerde in 2021 slechts 329 euro/inwoner aan cultuur, in de andere genoemde steden gaat dat over een gemiddelde van 505 euro/inwoner.

	Gemeentefonds - subsidie per inwoner				
	2018	2019	2020	2021	
Kortrijk	€ 477,75	€ 596,66	€ 614,61	€ 634,27	
Mechelen	€ 480,41	€ 494,04	€ 592,84	€ 611,57	
Leuven	€ 587,65	€ 609,06	€ 703,49	€ 730,57	
Brugge	€ 643,83	€ 664,63	€ 765,92	€ 796,06	
Gent	€ 1.321,42	€ 1.580,96	€ 1.618,86	€ 1.670,23	

Antwerpen € 1.308,58 € 1.346,94 € 1.593,05 € 1.642,36

Investering in cultuur per inwoner					
	2018	2019	2020	2021	
Kortrijk	€ 477,75	€ 596,66	€ 614,61	€ 634,27	
Mechelen	€ 589,43	€ 823,45	€ 373,19	€ 419,64	
Leuven	€ 674,77	€ 519,92	€ 608,26	€ 564,50	
Brugge	€ 474,06	€ 588,45	€ 444,16	€ 492,69	
Gent	€ 464,84	€ 464,61	€ 526,48	€ 522,95	
Antwerpen	€ 366,96	€ 343,90	€ 362,85	€ 329,67	

Men ging er van uit dat bij het afschaffen van het Decreet Lokaal Cultuurbeleid de gemeenten wel zouden blijven investeren in cultuur. Deze cijfers tonen het tegendeel.

Het gaat nu zover dat de stad Antwerpen dus beslist om alle projectsubsidies te schrappen voor de komende 3 jaar. Dat terwijl de Vlaamse Regering net heeft beslist om meer te investeren in het Gemeentefonds. De coronacrisis bracht een mokerslag toe aan de sector. Daarbovenop komen nu de energiecrisis en de stijgende inflatie. Kleinere spelers hebben het steeds moeilijker om te overleven, ook omdat ze steeds minder kunnen rekenen op grote spelers, want die hebben het zelf moeilijk om hun werking rond te krijgen. Als de beslissing van stad Antwerpen een precedent schept, dan heeft dat verstrekkende gevolgen voor het volledige Vlaamse cultuurlandschap. Heel veel organisaties zijn afhankelijk van het lokale beleid, want op Vlaanderen hoeven ze alvast ook niet te rekenen. Lokale cultuurbeleving is de humus van ons landschap, hier ontstaan boeiende praktijken, is de participatiedrempel het laagst, kunnen kunstenaars hun eerste stappen zetten naar professionele kunstpraktijk. Dit alles komt nu meer dan ooit op de helling te staan. De hele sector dreigt van onderuit op te drogen.

1. Is de minister van oordeel dat de beslissing van het Antwerpse stadsbestuur een mogelijk gevaarlijk precedent schept voor elders in Vlaanderen, en dat dit een gevaar betekent voor het cultuurlandschap in Vlaanderen?
2. Hoe kijkt de minister aan tegen de manier waarop de middelen van het Gemeentefonds worden aangewend? Op welke manier denkt hij het lokale cultuurbeleid te versterken, zodat een rijk landschap in de toekomst gewaarborgd blijft?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 26 van 14 oktober 2022

van **ELISABETH MEULEMAN**

Ik verwijs naar mijn antwoord in de commissie van 27 oktober 2022 op de vraag om uitleg 387 van de heer Annouri.